

Асоциация на индустриалния капитал в България вчера в медиите

Българска национална телевизия

✓ Изследване на сивия сектор у нас

http://bnt.bg/bg/news/view/65041/izsledvane_na_sivija_sektor_u_nas

Сивата икономика у нас е 1/3 от стопанството, обявиха от Асоциацията на индустриалния капитал в България. Твърдението е въз основа на изследване, проведено от Националния център "Икономика на светло". По този показател ние сме на дъното на класацията в Европа, заедно с Румъния и Гърция. Вероятно икономиката ни губи от 10 до 15 млрд. лева всяка година заради укрити данъци и осигуровки от полулегално работещия бизнес. Проучването посочва, че заради положителните мерки взети напоследък, делът на сивия сектор все пак намалява.

Доц. Стефан Петранов, НЦ "Икономика на светло":

- Има решение да бъдат свързани всички касови апарати с НАП. За част от отраслите вече това е направено. Има засилени проверки от инспекцията по труда, има засилени проверки в туристическия бранш. Изобщо, има тенденция за осветляване на търговията с горивата. Така, че очевидно има действия в тази насока...

Т.нар. неформална икономика у нас има своите корени в стопански и културни нагласи, наследени от миналото, установява изследването. Но пагубното и влияние ще се усеща и след години.

Доц. Стефан Петранов, НЦ "Икономика на светло":

- Тя нанася щети върху всички социални системи - пенсионното осигуряване, здравеопазването и образованието, тъй като намалява приходите в бюджета.

Според проучването най-голямо е усещането за сива, неплащаща данъци и осигуровки икономика в Бургаска и Ямболска области - над 60%.

Телевизия Bulgaria on air

✓ Сивият бизнес намалява

http://bgonair.bg/bg/sutreshen_blok/sutreshen_blok/_siviqt_biznes_namalqva/

Принос за това имат и медиите, които все повече обръщат внимание на проблема.

Размерът на сивата икономика у нас е близо 1/3 от БВП, сочат данните от статистиката. По този начин около 25 млрд. лева годишно заобикалят бюджета. Друга интересна тенденция е, че сивата икономика намалява в резултат на все по-голямото медийно отразяване на проблема. Това заяви Милена Ангелова от Асоциация на индустриалния капитал в сутрешния блок на телевизия Bulgaria ON AIR.

Цялото интервю вижте от видео файла.

ТВ Канал 3

✓ Пряко предаване на пресконференцията на 28 ноември 2011 г.

Асоциация на индустриалния капитал - Новото лице на сивата икономика в медиите и комплексен аналитичен доклад за състоянието и.

<http://kanal3.bg/?v=6288>

Българско национално радио

✓ АИКБ: 1/3 от българската икономика е в сивия сектор

Една трета от българската икономика е в сивия сектор, сочи анализ на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Така страната ни се нарежда в челната тройка в Евросъюза с близки показатели с Румъния и Гърция, каза председателят на Асоциацията **Васил Велев**:

Колко това е в пари!? Бюджета е консолидиран и харчи, към 30 млрд. лв. за следващата година. Ако една трета е сивата икономика смятайте, че става дума между 10 и 15 млрд, защото тези 30 млрд. са онези 2/3, които са на светло. Става дума за огромни пари. Ако успеем да вкараме в счетоводните книги и оттам в хазната само 10% от тях, това са милиарди.

Бургаска област държи първенството в класацията на сивата икономика с над 60%, а най-малък е сивият сектор в Кърджали и Разград. Според изследването 40% от продаваните у нас цигари са контрабандни, а 20% от алкохола е без бандерол.

Делът на "сивата" икономика в България се равнява на близо осем милиарда евро

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива", заяви на пресконференция председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев. В стойностен размер делът на

"сивата" икономика се равнява на около 10-15 млрд. лева – сочат данни от обстойно проучване на асоциацията за размерите на „сивата“ икономика. За миналата година делът ѝ у нас е бил около 32-33 на сто като изчисленията са базирани на данни на статистиката. Това нарежда страната ни до Гърция и Румъния. Най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10 на сто. Заради предприетите активни мерки на правителството, от асоциацията отчитат намаление на "сивата" икономика през 2010 спрямо 2009 г., когато нейният дял е бил 37 на сто. Според Стефан Петранов, ключов експерт по проекта за проучването, очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите една-две години до към 30-31 на сто. В дългосрочен аспект "сивата" икономика едва ли би се свила под 20 на сто, каза Петранов и направи уговорката, че изразява експертното си мнение. Най-голям дял във формирането на "сивата" икономика през 2010 г. се дължи на контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

[Българска телеграфна агенция](#)

✓ Според проучване на АИКБ през 2010 г. една трета от икономиката на България е била "сива"

<http://www.bta.bg/bg/c/KN/id/254442>

София, 28 ноември /Екатерина Тотева, БТА/ Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива", заяви на пресконференция предсе...

[Агенция Кросс](#)

✓ Над 1/3 от бизнеса у нас е сив

<http://www.cross.bg/1265003>

София /КРОСС/ Бургас и Ямбол са областите с най-голям дял на сивата икономиката в страната. Това показват данните от доклада по проект "Ограничаване и превенция на неформалната икономика", които бяха представени от Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/, предаде репортер на Информационна агенция КРОСС. В Бургас на тъмно работи 61,3% от бизнеса, а в Ямбол - 61,2%. Най-нисък е делът на неформалната икономика в Кърджали и Разград - около 34%. В София 43,3% от бизнеса е сенчест.

Тези данни обаче са базирани на анкетни проучвания за оценката на бизнеса и гражданите относно нивото на неформалната икономика в техния регион и са завишени в сравнение с данните на официалната статистика, обясни Стефан Петранов от АИКБ, един от авторите на изследването.

"Комплексният аналитичен доклад за ограничаване и превенция на неформалната икономика е уникален по рода си документ, който за пръв път представя пълната картина на сивия сектор у нас, включително с точни количествени оценки за размерите му. Той обобщава вижданията на работодатели, работници и служители и широка общественост за вредите, които сивата икономика нанася на изрядния бизнес и на обществото като цяло и очертава пътищата за ограничаване на това явление", обясни Петранов.

Средното ниво на неформалната икономика за страната е 32%. Тази оценка е получена от изчисления на база официалните статистически данни. Данните от социологическата анкета сред гражданите и представители на бизнеса обаче показват ниво на сенчестата икономика около 40%. На база тези две цифри изследователите определят усреднен показател от около 36%.

Според Васил Велев, председател на АИКБ, сивата икономика възлиза на около 10-15 млрд. лева годишно.

"1/3 сива икономика е много сериозен показател и затова си заслужава да бием камбаната", посочи той.

Като цяло през последните няколко години обемът ѝ намалява макар и със слаби темпове. По-значителна тази тенденция е била в периода 2005-2007, когато в страната имаше устойчиво икономическо развитие, висок растеж, приток на чуждестранни инвестиции и намаляване на данъчното и осигурителното бреме. С начало на икономическата криза и рязкото повишаване на безработицата през 2008 г. формалната икономика започна да набъбва. Ръстът ѝ продължи около година, но в периода 2009-2010 тя отново започна да се свива (от 36 на 32%), заради активната политика на правителството, която включваше мерки за повишаване събираемостта на акцизите, изсветляване на търговията с горива, свързване на касовите апарати с НАП и др., обясни Стефан Петранов.

Секторите с най-висок дял на неформалната икономика са строителството, здравеопазването и туризма - около 50%. На другия полюс са леката промишленост, козметиката, пощенските услуги, машиностроенето - 10-15%.

По отношение на външната търговия изследването показва, че най-висок процент "сиви" сделки се сключват в стокообмена с Македония и Украйна.

Според Петранов за 2011 г. може да очакваме леко свиване на сивия сектор до около 31%, заради продължаващите усилия на правителството за приемане на административни мерки в тази област. Специалистите обаче са категорични, че администрацията не може да свърши всичко сама. "Необходимо е сътрудничество между нея, работодателите и обществото. Реалистично е, ако усилията продължат в тази посока, в близките няколко години, да постигнем намаление до около 20 и няколко процента", посочи Васил Велев.

България остава в челната тройка на страните с най-голям дял на неформалната икономика, заедно с Гърция и Румъния, където този показател е 33-34%. "Отличниците очаквано са Австрия - 10%, Германия и скандинавските страни - 12%. В Италия, която се оказва уязвима за рецесията, 24% от бизнеса е сив.

✓ България е сред лидерите по сива икономика

http://www.klassa.bg/news/Read/article/188156_%D0%91%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81+%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D0%BC%D0%B0%D1%82%D1%8A%D1%82+%D1%81%D0%B5+%D0%B2%D0%BB%D0%BE%D1%88%D0%B0%D0%B2%D0%B0+%D0%B7%D0%B0+%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8+%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD+%D0%BC%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%86

Една трета от икономиката на България – 32-33%, през 2010 г. е била "сива". В стойностен обем това означава около 10-15 млрд. лв., сочи проучване на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), финансирано по Оперативна програма "Човешки ресурси". Така страната ни се нарежда до Гърция и Румъния. Най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10%. Строителството, здравеопазването и туризмът са с най-висок дял на сива икономика у нас, а най-малък е в пощенските услуги и машиностроенето. На регионален принцип Бургас води по сива икономика с 61,3%, а в Кърджали тя е 34,2%. В София сивата икономика е 41,3%.

[Вестник Сега](#)

✓ Е-правителството ще влее 3 млрд. лв. в бюджета

Цифровият кабинет ще помогне за свиване на сивия сектор, който е една трета от родната икономика

Деница Райкова

Въвеждането на електронното правителство е един от най-ефективните инструменти за свиване на сивата икономика, заяви шефът на УС на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. Според него чрез тази мярка в бюджета годишно ще се вливат 3 млрд. лв. допълнително.

След 20 г. безплодни стратегии и 1 млрд. лв. инвестиции българските държавници най-сетне се решиха да потърсят помощ отвън за въвеждането на е-кабинета. Вчера в София пристигна делегация от естонски правителствени и бизнес експерти, включваща шефовете на ИТ дирекции на всички министерства и избрани администрации. Въпреки че родната цифрова администрация включва едва 30 услуги при възможни 700 в рамките на тридневната си визита естонските експерти ще трябва да се запознаят с текущото му състояние и да дадат оценка доколко успешният естонски опит е приложим в български условия. По повод срещата зам.-министърът на транспорта Валери Борисов заяви, че до 2015 г. се очаква България да има напълно функциониращ модел за обмен на данни между администрациите и център за съхранението им. "Ще бъде модернизирано законодателството и ще бъдат разработени секторните електронни услуги в здравеопазването, образованието, икономиката и други. До 2013 г. европейските фондове ще са основен източник за развитие на електронното управление в България", допълни Борисов.

Само въвеждането на е-кабинета обаче трудно ще избави страната от сивата икономика. Според доклад на АИКБ делът ѝ у нас е една трета от целия сектор. През 2010 г. страната ни е на трето място в ЕС с около 36% дял на неформалния бизнес, което се равнява на между 10 и 15 млрд. лв. Пред нас са само Гърция и Румъния с близо 37-38%. В дъното на класацията пък се нареждат Австрия с 10 на сто и Германия и скандинавските страни с по 12 процента.

Според представители на бизнеса и гражданите Бургас е най-големият развъдник на сива икономика. Морският град държи първенството с 61.3% дял на сенчестия сектор, следван от Ямбол с 61.1%. Най-ниски пък са стойностите в Кърджали (34.2%), Разград (39.4%) и София (41.3%). Българите обаче явно са убедени, че неформалният сектор у нас е по-голям, отколкото официалните органи отчитат. По данни на институциите стойностите на отделните места запазват поредността си, но са с по 6-7% по-ниски.

-----СТАТИСТИКА

Строителството, здравеопазването и туризма са "най-сивите" браншове, отчита докладът на АИКБ. Според работодатели и служители там сенчестият сектор стига до 50-75%. Сред най- проблемните продължава да бъде и търговията на цигари. Около 40% от продадените тютюневи изделия у нас са контрабандни. Делът им се увеличава с нарастването на акциза, напомнят от асоциацията. Най-малко пък са засегнати леката промишленост, машиностроенето и пощенските услуги.

[Вестник Монитор](#)

✓ Над 10 млрд. лв. върти сивият бизнес

<http://www.monitor.bg/article?id=316457>

В България една трета от бизнеса се прави на тъмно, а оборотът от сивата икономика е между 10 и 15 млрд. лева.

Нашата страна заедно с Гърция и Турция е в челната тройка на държавите от Евросъюза с най-голям нерегламентиран сектор в икономиката си. Това съобщи вчера Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България. С най-висок дял в сивата икономика у нас е строителството, следвано от здравеопазването и туризма. Трите сектора се очертават като водещи не само по мнението на населението, но и според оценката на самите фирми. Между 50 и 75 на сто от компаниите в тези браншове си позволяват да работят, без да се отчитат на държавата.

През 2005 г. сивата икономика у нас е имала най-висок дял, докато в периода на устойчив икономически растеж този показател тръгва надолу. С настъпването на кризата обаче отново има нарастване, като в момента по неофициална информация на тъмно работи 32 на сто от родната икономика.

Очакваме през следващите години сивата икономика да намали своя дял, беше категоричен доц. Стоян Петранов, който е един от авторите на обширен доклад за състоянието на неформалната икономика у нас. Като причини за тази промяна той посочи адекватната държавна политика в тази област, свързването на всички търговци с НАП и подобрената работа на митниците са само част от мерките, които водят до изсветляване на бизнеса.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Компании крият всеки трети лев

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-11-29&article=390731>

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива", сочат данни на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Стойността на "сивата" икономика е 10-15 млрд. лв. По този показател се нареждаме до Гърция и Румъния. Най-нисък дял на "сивата" икономика има Австрия - 10%. Най-голям дял в "сивата" икономика през 2010 г. има контрабандата с цигари, фиктивния износ за страните извън ЕС, и занижените цени на вноса, смятат от АИКБ.

[Вестник Дума](#)

✓ Над 61% от икономиката в Бургас е сива

<http://www.duma.bg/duma/node/23585>

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива", заяви председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев вчера при представянето на обстойно проучване на асоциацията за размерите на този вид икономика, финансирано по оперативна програма "Човешки ресурси". В стойностен размер делът на "сивата" икономика се равнява на около 10-15 млрд. лева, каза Велев. За миналата година делът на тази икономика у нас е бил около 32-33 на сто, като изчисленията са на базата на данни от статистиката. Това нарежда страната ни до Гърция и Румъния. Най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10%. Най-голям дял във формирането на "сивата" икономика през 2010 г. се дължи на контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

Строителството, здравеопазването и туризмът са с най-висок дял на "сива" икономика у нас, а най-малък е в пощенските услуги и машиностроенето.

На регионален принцип, според изследването, Бургас води класацията по "сива" икономика с дял от 61,3 на сто, а най-нисък е в Кърджали - 34,2 на сто. В София "сивата" икономика е 41,3 на сто. Стойностите са получени на базата на анкета сред работодатели и работници. Средната стойност на "сивата" икономика на национално ниво според субективните оценки е 40-45 на сто.

[Вестник Атака](#)

✓ Над 1/3 от бизнеса е в сивия сектор

Над 1/3 от бизнеса у нас е сив, а Бургас и Ямбол са областите с най-голям дял на сивата икономиката в страната. Това показват данните на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). "1/3 сива икономика е много сериозен показател и затова си заслужава да бием камбаната", посочи Стефан Петранов от АИКБ, един от авторите на изследването.

Средното ниво на неформалната икономика за страната е 32%. Данните от социологическата анкета сред гражданите и представители на бизнеса обаче показват ниво на сенчестата икономика около 40%. На база тези две цифри изследователите определят осреднен показател от около 36%.

С началото на икономическата криза и рязкото повишаване на безработицата през 2008 г. сивият сектор започна да набъбва. С най-висок дял на неформалната икономика са строителството, здравеопазването и туризма - около 50%. Според Васил Велев, председател на АИКБ, сивата икономика възлиза на около 10-15 млрд. лева годишно. България остава в челната тройка на страните с най-голям дял на сивата икономика заедно с Гърция и Румъния.

[mediapool.bg](#)

✓ Проучване: Контрабандата е в основата на сивата икономика в България

<http://www.mediapool.bg/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%83%D1%87%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B5-%D0%B2-%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%B2-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F-news186842.html>

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива", обяви на пресконференция председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. Той представи проучване на асоциацията за размерите на сивия сектор в икономиката, финансирано по оперативна програма "Човешки ресурси". Според проучването основен "принос" за сивата икономика има контрабандата.

В стойностен размер делът на сивия сектор се равнява на около 10-15 млрд. лв., каза Велев.

За миналата година делът на тази икономика у нас е бил около 32-33 на сто, като изчисленията са базирани на данни на статистиката. Това нарежда страната ни до Гърция и Румъния.

Най-нисък дял на неформалната икономика в ЕС има Австрия - около 10 на сто.

Заради предприетите активни мерки на правителството от асоциацията отчитат намаление на "сивата" икономика през 2010 спрямо 2009 г., когато нейният дял е бил 37 на сто. Очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите една-две години докъм 30-31 на сто.

В дългосрочен аспект сивата икономика едва ли ще се свие под 20 на сто, смятат участниците в изследването.

Най-голям дял във формирането на сивата икономика през 2010 г. се дължи на контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

Строителството, здравеопазването и туризмът са с най-висок дял на сива икономика у нас, а най-малък е в пощенските услуги и машиностроенето.

На регионален принцип, според изследването, Бургас води класацията по сива икономика с дял от 61.3 на сто, а най-нисък е в Кърджали – 34.2 на сто. В София сивата икономика е 41.3 на сто. Стойностите са получени на базата на анкета сред работодатели и работници.

Средната стойност на сивата икономика на национално ниво според субективните оценки е 40-45 на сто.

dariknews.bg

✓ Сред първите сме в ЕС по размер на сивата икономика

http://dariknews.bg/view_article.php?article_id=815499

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Сивата икономика у нас е около 35-36 процента, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33 процента, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни.

Два са основните метода за изследване на сивата икономика, използвани от асоциацията - чрез анкети и по официалните статистически данни. Според първия - най-голям е неформалният сектор в Бургас и Ямбол - с повече от 60 на сто, а най-малък в Кърджали и Разград - под 40 на сто. Обработката на официалните данни на различните институции сивият сектор у нас е малко над 30 процента. Така насложени двата резултата дават среден размер на сивия сектор от 35-36 процента или 10-15 млрд. лева.

„Става дума за огромни пари. Само десет процента от тях ако успеем да вкараме в счетоводните отчети и оттам в хазната, това са милиарди. Разбира се, ние няма да стигнем до 10-12 процента или поне ние няма да сме живи, както е в скандинавските страни или Австрия и Германия, но една трета очевидно е много голям процент“, каза Васил Велев, председател на асоциацията.

Обобщението на официалните данни обаче сочи, че пикът на сивата икономика е бил 2009 г. и след това е започнало намаление, смята експертът Стефан Петранов.

„Ако сега е една трета и се сбъдне моята прогноза за известно намаление през следващите години заради действията, които аз виждам да се предприемат, то аз бих очаквал за следващите една-две години до 30-31 процента“, каза специалистът.

Най-голям е неформалният сектор в строителството, туризма и здравеопазването.

darikfinance.bg

✓ 35.55% сиво

<http://darikfinance.bg/novini/66951/35.55+%F1%E8%E2%EE>

„Наблюдаваме определено намаляване на сивата икономика през 2010 г.“ - това наблюдение на макроикономиста доц. Стефан Петранов подслади заключението, че България е европейската страна с най-висок дял на сивата икономика.

Проектът на Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ за измерване и превенция на сивата икономика, в който доц. Петранов е ключов експерт, днес представи обширен „комплексен аналитичен доклад“, посветен на състоянието на неформалната икономика в България.

Част от проекта е композитния индекс Икономика на светло, който беше ревизиран с окончателните статистически данни за 2010 г. Новото значение на индекса е 64.45 пункта, докато старото е 63.17 пункта. Действително е налице понижаване на дела на сивия сектор в последната година, за което според изследователите заслуга има на първо място активната политика на правителството. Но въпреки това, остават 35.55 сиви процента.

Никой не би могъл да каже със сигурност точният процент за неформалната икономика – както в България, така и по света. Според Васил Велев, председател на работодателската организация АИКБ, „една трета от икономиката ни е сива“. Със сивия дял БВП на България вероятно приближава 100 млрд. лв., според него. Според друг начин за отчитане, сивият сектор в България гони 15 млрд. лв.

Това е проблем по много причини. Най-непосредствената е, че бюджетът на държавата и на НОИ не може да се попълни; заради укриване на данъци и осигурителни вноски се отчитат дефицити. Но вероятно още по-лошо за икономическата среда е това, че компаниите в неформалната икономика се ползват от нечестно предимство: техните разходи са по-ниски от тези на коректните платци.

Според АИКБ, предпоставките за неформалната икономика основно могат да се разделят в три групи: икономически и пазарни /бедност, ниски доходи, твърде бързо реструктуриране на българската икономика/; институционални; социетални /наследство от социализма/. Като институционални проблеми можем да определим недостатъците в нормативната база, в контролните действия, както и „липсата на контрол върху контрола“.

Изследването на АИКБ се определя от авторите като „уникално“ за България, тъй като прилага най-големия научен инструментариум дотук върху проблема на сивата икономика. Единият от методите за измерване на дяла на неформалната икономика в него е статистически: чрез обобщаване на показатели като данни за паричното обращение, събираемостта на акцизите, външната търговия и др.

Според статистическия индекс, сивата икономика в България се простира върху около 31% от дейностите. Вторият „разрез“ на изследването е социологически, когато с национални, регионални и браншови анкети са питани фирмите, работниците и потребителите за мненията им за наличието на незаконни практики в икономиката / бранша / региона. Резултатите показват, че най-голям дял „възприемана сива икономика“, ако можем да се изразим така, има в област Бургас /61.3%/. Това се обяснява с по-голямата важност на туризма за региона, а в туризма възприятието за сивия сектор е по-голямо, обясни доц. Петранов. По-трудно за разбиране е неформалното господство в Ямболско /61.1%/. В София възприятието за сива икономика е 41.3% - докато в Кърджали и Разград най-малко анкетираните са отговорили, че има сиви практики.

По браншове лидери по икономическа светлина са парфюмерията, леката промишленост и машиностроенето: "няма как да скриеш един завод". Съответно строителство, здравеопазване и туризъм са най-подозрителни. Във външната търговия най-голяма разлика между декларациите за износ и внос – белег за неформални практики – имаме в бизнеса с Македония, Украйна и Турция.

„Има основания да се бие камбаната“ - коментира Васил Велев. Според него ще минат десетилетия и дори поколения, преди делът на неформалната икономика у нас да се ориентира към австрийските 10% или скандинавските и германските 12%.

Според изследователите, поне има основания да се надяваме в следващите две или три години делът на сивия сектор у нас да спадне до 30 – 31%. Така няма да се измъкнем от фаталната балканска тройка – Гърция, Румъния и България, които са в челото в ЕС по дял на неформалната икономика – но поне няма да сме най-зле в Европа.

От АИКБ дадохме добра оценка на правителствените усилия в последната година за преодоляване на неформалните практики, особено с подобряване събираемостта на акцизите при алкохола и горивата. Работодателите акцентираха и на важна промяна, която се наблюдава в представянето на проблема в медиите. Ако доскоро акцентът беше „сивата икономика е спасителен пояс в кризата“, днес посланието е „сивата икономика удря по джоба на всички нас“.

За DarikFinance.bg доц. Стефан Петранов поясни, че водещ показател за наличие на сива икономика в една страна е съотношението пари / широки пари: най-общо казано какви са сумите, които се въртят сред хората и фирмите и стоят извън банките. За България този показател е нисък /52.5%/, отново сред най-ниските в Европа.

В нашия случай обаче това говори не само за неформален сектор, а и за изостаналост: в много отдалечени и малки населени места няма достъп до банки и банкомати например. Други хора нямат навици за банково разплащане. Така че докато България става финансово все по-развита, при равни други условия, и индексът на светлата икономика ще нараства.

В прикачения звуков файл чуйте репортаж по темата на Марта Младенова

money.bg

✓ Електронното правителство вкарва 3 млрд. в бюджета, прогнозира бизнесът

http://money.bg/news/id_2039747321

Около 3 млрд. лв. допълнително ще влизат в бюджета годишно, ако правителството въведе електронното правителство с пълен набор от услуги за бизнеса и гражданите, както и ако се опростят процедурите и „бумажината“ на работодателите за плащане на осигуровки и данъци.

Това заяви Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) по време на представянето на изследването „Ограничаване на превенцията на неформалната икономика 2010 - 2013 г.“, извършено от работодателската организация.

Според доклада сивата икономика у нас е в размер на 32-33 процента от БВП. Това ни нарежда сред първите три страни по нивото на този показател в ЕС като в челото са още Гърция и Румъния. Данните за обхвата на сивата икономика тук са получени посредством метод използващ официална статистическа информация.

Според Велев, ако изпълнителната и законодателната власт улеснят процедурите, чрез които бизнесът се разплаща към държавата, клиентите и служителите си това ще накара голяма част от работодателите, които в момента се намират в сивия сектор да осветлят бизнеса си. Велев посочи че голяма част от бизнеса предпочита да седи на сиво не само за да избегне плащанията към държавата, но и защото не му се дава удобния начин това да бъде направено.

По думите на председателя на АИКБ въвеждането на електронното правителство, наред с по-малко изискуеми документи за регулярни операции ще свият сивия сектор с 10 процентни пункта, от което в хазната ще влязат 3 млрд. лв. при запазване на същия темп на икономически растеж.

Той посочи че ако се вземе предвид и сивия сектор у нас БВП на страната, който за тази година се очаква да е около 77-78 млрд. лв. може да надхвърли 100 млрд. лв.

Сред мерките, които трябва да бъдат направени е и въвеждането на задължението всеки търговец независимо от бранша и големината на фирмата си да използва касов апарат с връзка към НАП.

Стефан Петранов от АИКБ, който е сред основните съставители на доклада, посочи че най-високо е нивото на сивия сектор у нас в област Бургас, където според мнение на работодатели и служители той е около 61.3%, на второ място е Ямбол с 61.1%. Според този метод най-ниско е нивото на сивия сектор в Кърджали и Разград - съответно 34.2% и 39.4%. В София сивата икономика според направеното изследване е 41.3%.

Петранов представи и един интересен факт от изследването. Според данните на АИКБ около 45% от износа който правик към трети страни (извън ЕС) е съмнителен. Той посочи че има голямо разминаване между това, което нашата страна отчита като износ за Македония, Турция и Украйна и това което съответните чуждестранни статистически бюра отчитат като внос.

По думите на Петранов това може да се дължи както на фиктивен износ, така и на занижаване стойността на вноса, който чуждестранните предприятия декларират пред техните митнически служби.

dnes.bg

✓ Една трета от икономиката – в сивия сектор

<http://www.dnes.bg/business/2011/11/28/edna-treta-ot-ikonmikata-v-siviiia-sektor.135085>

Една трета е сивата икономика в България, или 30 милиарда лева, които трябва да бъдат изкарани на светло. Това е основният извод от комплексния аналитичен доклад за състоянието на неформалната икономика в страната, направен от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Работодателската организация е реализирала мащабно изследване, което включва различни видове оценки за размера на сивия сектор в страната за периода 2004-2009 г.

По данни на асоциацията към 2010 г. неформалната икономика у нас е 35 на сто, което поставя страната ни в челната тройка на Европа, следвана от Румъния (34%) и Гърция (30%).

В европейски мащаб най-малък е сивият сектор в Австрия (10%) и в Германия и скандинавските страни (12%).

Прогнозите на доц. Стефан Петранов от АИКБ са, че в рамките на следващите две години делът на сивата икономика ще се понижава, но няма да падне под ниво от 30 на сто. Стойност от 10% е нереалистична, твърди експертът.

Неговата лична прогноза е, че през настоящата година ще бъде отчетена по-ниска стойност на сивата икономика, заради мерките, които правителството предприема в последните месеци за нейното ограничаване.

Въпреки това експертът посочи, че най-голям е проблемът със събираемостта на акцизите и контрабандата при тютюневите изделия.

Кои са отраслите с най-висок дял на сивата икономика и в кои региони на страната тя е най-голяма, **четете в Investor.bg**

pariteni.bg

✓ Сред първите сме в ЕС по размер на сивата икономика

<http://www.pariteni.bg/index.phtml?tid=40&oid=59541>

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Сивата икономика у нас е около 35-36 процента, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33 процента, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни.

Два са основните метода за изследване на сивата икономика, използвани от асоциацията - чрез анкети и по официалните статистически данни. Според първия - най-голям е неформалният сектор в Бургас и Ямбол - с повече от 60 на сто, а най-малък в Кърджали и Разград - под 40 на сто.

Според обработката на официалните данни на различните институции, сивият сектор у нас е малко над 30 процента.

Така насложени двата резултата дават среден размер на сивия сектор от 35-36 процента или 10-15 млрд. лева.

„Става дума за огромни пари. Само десет процента от тях ако успеем да вкараме в счетоводните отчети и оттам в хазната, това са милиарди. Разбира се, ние няма да стигнем до 10-12 процента или поне ние няма да сме живи, както е в скандинавските страни или Австрия и Германия, но една трета очевидно е много голям процент“, каза Васил Велев, председател на асоциацията.

Обобщението на официалните данни обаче сочи, че пикът на сивата икономика е бил 2009 г. и след това е започнало намаление, смята експертът Стефан Петранов.

„Ако сега е една трета и се сбъдне моята прогноза за известно намаление през следващите години заради действията, които аз виждам да се предприемат, то аз бих очаквал за следващите една-две години до 30-31 процента“, каза специалистът.

Най-голям е неформалният сектор в строителството, туризма и здравеопазването.

vesti.bg

✓ 1/3 от икономиката - в сивия сектор

<http://www.vesti.bg/index.phtml?tid=40&oid=4343171>

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива".

Това заяви на пресконференция председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

Днес беше представено обстойно проучване на асоциацията за размерите на този вид икономика, финансирано по оперативна програма "Човешки ресурси".

В стойностен размер делът на сивата икономика се равнява на около 10-15 млрд. лв., каза Велев.

За миналата година делът на тази икономика у нас е бил около 32-33% като изчисленията на базирани на данни на статистиката. Това нарежда страната ни до [Гърция](#) и Румъния.

Най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10%. Заради предприетите от правителството мерки от асоциацията отчитат

намаление на сивата икономика през 2010 спрямо 2009 г.,

когато нейният дял е бил 37%. Според Стефан Петранов, експерт по проекта за проучването, очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите една - две години до към 30-31%. В дългосрочен аспект сивата икономика едва ли би се свила под 20%, смята той.

Най-голям дял във формирането на сивата икономика през 2010 г. се дължи на [контрабандата с цигари](#) и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

Строителството, здравеопазването и туризмът са с най-висок дял на сива икономика у нас, а най-малък е в пощенските услуги и машиностроенето.

На регионален принцип Бургас води класацията по сива икономика с дял от 61,3%, а най-нисък е в Кърджали - 34,2%. В София "сивата" икономика е 41,3%.

Стойностите са получени на базата на анкета сред работодатели и работници. Средната стойност на "сивата" икономика на национално ниво според субективните оценки е 40-45%.

investor.bg

✓ **Сивият сектор заема една трета от икономиката на страната**

<http://www.investor.bg/news/article/126770/332.html>

Една трета е сивата икономика в България, или 30 милиарда лева, които трябва да бъдат изкарани на светло. Това е основният извод от комплексния аналитичен доклад за състоянието на неформалната икономика в страната, направен от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Работодателската организация е реализирала мащабно изследване, което включва различни видове оценки за размера на сивия сектор в страната за периода 2004-2009 г. Проучването е направено в рамките на проекта „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“, финансиран по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

По данни на асоциацията към 2010 г. неформалната икономика у нас е 35 на сто, което поставя страната ни в челната тройка на Европа, следвана от Румъния (34%) и Гърция (30%). В европейски мащаб най-малък е сивият сектор в Австрия (10%) и в Германия и скандинавските страни (12%).

Прогнозите на доц. Стефан Петранов от АИКБ са, че в рамките на следващите две години делът на сивата икономика ще се понижава, но няма да падне под ниво от 30 на сто. Стойност от 10% е нереалистична, твърди експертът.

Ще трябва да преминат поне няколко поколения преди да се формира гражданска култура, която да доведе до ограничаване на сивите практики в България, твърди Васил Велев

Неговата лична прогноза е, че през настоящата година ще бъде отчетена по-ниска стойност на сивата икономика, заради мерките, които правителството предприема в последните месеци за нейното ограничаване. Въпреки това експертът посочи, че най-голям е проблемът със събираемостта на акцизите и контрабандата при тютюневите изделия.

www.3e-news.net

✓ **Една трета от икономиката на България е била "сива" през 2010 г.**

[http://www.3e-](http://www.3e-news.net/show/18179_edna%20treta%20ot%20ikonomikata%20na%20bylgariya%20e%20bila%20siva%20prez%202010%20g.)

[news.net/show/18179_edna%20treta%20ot%20ikonomikata%20na%20bylgariya%20e%20bila%20siva%20prez%202010%20g.](http://www.3e-news.net/show/18179_edna%20treta%20ot%20ikonomikata%20na%20bylgariya%20e%20bila%20siva%20prez%202010%20g.)

[bg/](http://www.3e-news.net/show/18179_edna%20treta%20ot%20ikonomikata%20na%20bylgariya%20e%20bila%20siva%20prez%202010%20g.)
Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива", заяви председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ Васил Велев, цитиран от БТА. Той представи обстойно проучване на асоциацията за размерите на този вид икономика, финансирано по оперативна програма "Човешки ресурси".

В стойностен размер делът на "сивата" икономика се равнява на около 10 - 15 млрд. лева, каза Велев. За миналата година делът на тази икономика у нас е бил около 32 - 33 на сто като изчисленията на базирани на данни на статистиката. Това нарежда страната ни до Гърция и Румъния.

Най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10 на сто. Заради предприетите активни мерки на правителството, от асоциацията отчитат намаление на "сивата" икономика през 2010 спрямо 2009 г., когато нейният дял е бил 37 на сто Според Стефан Петранов, ключов експерт по проекта за проучването, очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите една – две години до към 30 - 31 на сто. В дългосрочен аспект "сивата" икономика едва ли би се свила под 20 на сто, каза Петранов и направи уговорката, че изразява експертното си мнение.

Най-голям дял във формирането на "сивата" икономика през 2010 г. се дължи на контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

spekulanti.com

✓ **„Биём“ по сива икономика дори Гърция и Румъния**

http://www.spekulanti.com/novini-ikonomika/17840-biem_po_siva_ikonomika_dori_gurciia_i_rumuniia

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката, показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България, цитирани от Дарик. Сивата икономика у нас е около 35-36 процента, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33 процента, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни. Изследователите вярват, че в следващите години неформалният сектор ще се свива заради мерките на правителството.

novini-te.com

✓ Сред първите сме в ЕС по размер на сивата икономика

<http://www.novini-te.com/bg-1/%D0%A1%D1%80%D0%B5%D0%B4-%D0%BF%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%BC%D0%B5-%D0%B2-%D0%95%D0%A1-%D0%BF%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BC%D0%B5%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%B0-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0/2204688/>

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Сивата икономика у нас е около 35-36 процента, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33 процента, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни. Според изследователите в следващите години неформалният сектор ще се свива заради мерките на правителството....

inews.bg

✓ Водим класацията в Европа по размер на сива икономика

<http://inews.bg/%D0%91%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81/%D0%92%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC-%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F%D1%82%D0%B0-%D0%B2-%D0%95%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B0-%D0%BF%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BC%D0%B5%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%B0-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0> [I.a c.382 i.130075.html](#)

България отново е на челно място в негативна класация. Този път страната ни се подрежда в челната тройка по отношение на размера на сивата икономика в Европейския съюз (ЕС). Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката, което автоматично ни отвежда на "престижното" първо място в негативната класация. Това сочат данни от специално проучване на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Сивият сектор у нас е около 34-36%, а следващите първи места в класацията са за Гърция - 34%, и Румъния - 33%. Това каза председателят на Управителния съвет на АИКБ Васил Велев.

Най-малък е делът на сивия сектор в Австрия (около 10%), следват Германия и Скандинавските страни с около 12%. Изследването на АИКБ показва, че делът на сивия сектор у нас е най-голям в Бургас и Ямбол, а най-малък е в Кърджали, Разград и София.

Най-засегнати от сивата икономика са отраслите строителство, здравеопазване и туризъм, а най-малко засегнатите са леката промишленост, козметиката, машиностроенето и пощенските услуги, сочат данните от проучването.

Обобщените анализи сочат, че 1/3 от икономиката на страната ни през 2010 г. е била сива, посочи Васил Велев.

В годините неформалната икономика у нас се е движила с различни темпове като в периода 2005-2007 г. се забелязва тенденция на намаляването ѝ заради високия икономически растеж, намаляването на данъчното и осигурително бреме, каза Стефан Петранов, експерт по проекта за проучването на неформалната икономика.

По думите на експерта през 2009 г. има значително нарастване на сивия сектор в България и това се обяснява с началото на икономическата криза. В сравнение с 2009 г. през 2010 г. има спад на нивото на неформална икономика заради засилените мерки на правителството в борбата със сивия сектор, коментира още Стефан Петранов.

Неговото лично мнение е, че през тази година ще продължи тенденцията на спад и през следващите една-две години делът може да се намали на 30-31%, обясни експертът по проекта.

Няколко от основните причини за появата на неформална икономика са контрабандата с цигари, високите акцизи на алкохол и горива, както и високата степен на безработица, ниските доходи, недостатъчната нормативна база и капацитет на администрацията, както и слабата отчетност и контрол от страна на контролните органи, смятат от АИКБ.

Петранов уточни, че друг фактор, който отчита високия дял на сив сектор у нас, е фиктивният износ на български фирми за Македония, Турция и Украйна и разминаването в данните за вноса в трите държави.

dir.bg

✓ България е сред първенците по "сива" икономика в ЕС

<http://novini.dir.bg/news.php?id=10013734>

"Сивата" икономика у нас е около 35-36%, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз.

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33%, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни. Според изследователите в следващите години неформалният сектор у нас ще се свива заради мерките на правителството.

✓ **Електронното правителство вкарва 3 млрд. в бюджета, прогнозира бизнесът**

<http://novini.dir.bg/news.php?id=10014975>

33% е делът на сивата икономика у нас, като най-високо е нивото в област Бургас, показва проучване на Асоциацията на индустриалния капитал в България

Около 3 млрд. лв. допълнително ще влизат в бюджета годишно, ако правителството въведе електронното правителство с пълен набор от услуги за бизнеса и гражданите, както и ако се опростят процедурите и „бумашината“ на работодателите за плащане на осигуровки и данъци. Това заяви Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) по време на представянето на изследването „Ограничаване на превенцията на неформалната икономика 2010 - 2013 г.

actualno.com

✓ **Една трета от икономиката ни е "сива", според проучване**

http://akcenti.actualno.com/news_369635.html

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива". Това е заявил по време на пресконференция председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев, цитиран от БТА. Днес беше представено обстойно проучване на асоциацията за размерите на този вид икономика, финансирано по оперативна програма "Човешки ресурси".

В стойностен размер делът на сивата икономика се равнява на около 10 - 15 млрд. лева, коментира Велев. За миналата година делът на тази икономика у нас е бил около 32 - 33%, като изчисленията са базирани на данни на статистиката. Резултатите нареждат страната ни до Гърция и Румъния.

Заради предприетите активни мерки на правителството, от асоциацията отчитат намаление на сивата икономика през 2010 г. спрямо 2009 г., когато нейният дял е бил 37 на сто. Според експерта по проучването Стефан Петранов, **очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите няколко години, до нива от 30 - 31%**. "В дългосрочен аспект сивата икономика едва ли би се свила под 20%", каза Петранов.

Най-големият дял във формирането на сивата икономика през 2010 г. се дължи на контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

Проучването на АИКБ показва, че най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10%.

bulfax.com

✓ **Сред първите сме в ЕС по размер на сивата икономика**

<http://www.bulfax.com/?q=node/2036964>

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Сивата икономика у нас е около 35-36 процента, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33 процента, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни.

Според изследователите в следващите години неформалният сектор ще се свива заради мерките на правителството....

novinibg.com

✓ **Една трета от икономиката ни е "сива", според проучване**

<http://www.novinibg.com/news/16049>

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива". Това е заявил по време на пресконференция председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев, цитиран от БТА. Днес беше представено обстойно проучване на асоциацията за размерите на този вид икономика, финансирано по оперативна програма "Човешки ресурси".

В стойностен размер делът на сивата икономика се равнява на около 10 - 15 млрд. лева, коментира Велев. За миналата година делът на тази икономика у нас е бил около 32 - 33%, като изчисленията са базирани на данни на статистиката. Резултатите нареждат страната ни до Гърция и Румъния.

Заради предприетите активни мерки на правителството, от асоциацията отчитат намаление на сивата икономика през 2010 г. спрямо 2009 г., когато нейният дял е бил 37 на сто. Според експерта по проучването Стефан Петранов, **очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите няколко години, до нива от 30 - 31%**. "В дългосрочен аспект сивата икономика едва ли би се свила под 20%", каза Петранов.

Най-големият дял във формирането на сивата икономика през 2010 г. се дължи на контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

Проучването на АИКБ показва, че най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10%.

lev.bg

✓ **Сред първите сме в ЕС по размер на сивата икономика**

http://www.lev.bg/view_article.php?article_id=56855&comments=1

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Сивата икономика у нас е около 35-36 процента, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33 процента, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни.

Два са основните метода за изследване на сивата икономика, използвани от асоциацията – чрез анкети и по официалните статистически данни. Според първия – най-голям е неформалният сектор в Бургас и Ямбол – с повече от 60 на сто, а най-малък в Кърджали и Разград – под 40 на сто. Обработката на официалните данни на различните институции сивият сектор у нас е малко над 30 процента. Така насложени двата резултата дават среден размер на сивия сектор от 35-36 процента или 10-15 млрд. лева.

„Става дума за огромни пари. Само десет процента от тях ако успеем да вкараме в счетоводните отчети и оттам в хазната, това са милиарди. Разбира се, ние няма да стигнем до 10-12 процента или поне ние няма да сме живи, както е в скандинавските страни или Австрия и Германия, но една трета очевидно е много голям процент“, каза Васил Велев, председател на асоциацията.

Обобщението на официалните данни обаче сочи, че пикът на сивата икономика е бил 2009 г. и след това е започнало намаление, смята експертът Стефан Петранов.

„Ако сега е една трета и се сбъдне моята прогноза за известно намаление през следващите години заради действията, които аз виждам да се предприемат, то аз бих очаквал за следващите една-две години до 30-31 процента“, каза специалистът.

Най-голям е неформалният сектор в строителството, туризма и здравеопазването.

expert.bg

✓ **Една трета от икономиката на България е сива**

<http://news.expert.bg/n369693>

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива".

Това обяви по време на пресконференция председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

В стойностен размер дялът на сивата икономика се равнява на около 10 - 15 млрд. лева, коментира Велев. За миналата година дялът на тази икономика у нас е бил около 32 - 33%, като изчисленията са базирани на данни на статистиката.

Резултатите нареждат страната ни до Гърция и Румъния.

Заради предприетите активни мерки на правителството, от асоциацията отчитат намаление на сивата икономика през 2010 г. спрямо 2009 г., когато нейният дял е бил 37 на сто.

Според експерта по проучването Стефан Петранов, очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите няколко години, до нива от 30 - 31%.

В дългосрочен аспект сивата икономика едва ли би се свила под 20%, смята Петранов.

Най-големият дял във формирането на сивата икономика през 2010 г. се дължи на контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

Проучването на АИКБ показва, че най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10%.

finance5.bg

✓ **България е сред първенците по "сива" икономика в ЕС**

<http://www.finance5.bg/news/bulgarian/75434.html>

"Сивата" икономика у нас е около 35-36%, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз.

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33%, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни.

Според изследователите в следващите години неформалният сектор у нас ще се свива заради мерките на правителството.

econ.bg

✓ Сред първенците по "сива" икономика в ЕС сме*

<http://www.econ.bg/news86022/article211004/%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4-%D0%BF%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BF%D0%BE-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%B0-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%B2-%D0%B5%D1%81-%D1%81%D0%BC%D0%B5>

"Сивата" икономика у нас е около 32-33%, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз.

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33%, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни, пише БТА.

От асоциацията отчитат намаление на "сивата" икономика през 2010 спрямо 2009 г. Според Стефан Петранов, ключов експерт по проекта за проучването, очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите една - две години до към 30 - 31 на сто. В дългосрочен аспект "сивата" икономика едва ли би се свила под 20 на сто, смята Петранов.

Най-голям дял във формирането на "сивата" икономика през 2010 г. се дължи на контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

zavarna.bg

✓ Сред първите сме в ЕС по размер на сивата икономика

<http://zavarna.bg/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4-%D0%BF%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%BC%D0%B5-%D0%B2-%D0%B5%D1%81-%D0%BF%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BC%D0%B5%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%82/28866>

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Сивата икономика у нас е около 35-36 процента, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33 процента, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни.

Според изследователите в следващите години неформалният сектор ще се свива заради мерките на правителството.

svobodnoslovo.com

✓ Над 1/3 от бизнеса у нас е сив

<http://www.svobodnoslovo.com/%D0%BD%D0%B0%D0%B4-13-%D0%BE%D1%82-%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%B0-%D1%83-%D0%BD%D0%B0%D1%81-%D0%B5-%D1%81%D0%B8%D0%B2/>

Бургас и Ямбол са областите с най-голям дял на сивата икономиката в страната. Това показват данните от доклада по проект „Ограничаване и превенция на неформалната икономика“, които бяха представени от Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/, предаде репортер на **Информационна агенция КРОСС**.

В Бургас на тъмно работи 61,3% от бизнеса, а в Ямбол – 61,2%. Най-нисък е делът на неформалната икономика в Кърджали и Разград – около 34%. В София 43,3% от бизнеса е сенчест.

Тези данни обаче са базирани на анкетни проучвания за оценката на бизнеса и гражданите относно нивото на неформалната икономика в техния регион и са завишени в сравнение с данните на официалната статистика, обясни Стефан Петранов от АИКБ, един от авторите на изследването.

„Комплексният аналитичен доклад за ограничаване и превенция на неформалната икономика е уникален по рода си документ, който за пръв път представя пълната картина на сивия сектор у нас, включително с точни количествени оценки за размерите му. Той обобщава вижданията на работодатели, работници и служители и широка общественост за вредите, които сивата икономика нанася на изрядния бизнес и на обществото като цяло и очертава пътищата за ограничаване на това явление“, обясни Петранов.

Средното ниво на неформалната икономика за страната е 32%. Тази оценка е получена от изчисления на база официалните статистически данни. Данните от социологическата анкета сред гражданите и представители на бизнеса обаче показват ниво на сенчестата икономика около 40%. На база тези две цифри изследователите определят усреднен показател от около 36%.

Според Васил Велев, председател на АИКБ, сивата икономика възлиза на около 10-15 млрд. лева годишно.

„1/3 сива икономика е много сериозен показател и затова си заслужава да бием камбаната“, посочи той.

Като цяло през последните няколко години обемът ѝ намалява макар и със слаби темпове. По-значителна тази тенденция е била в периода 2005-2007, когато в страната имаше устойчиво икономическо развитие, висок растеж, приток на чуждестранни инвестиции и намаляване на данъчното и осигурителното бреме.

С начало на икономическата криза и рязкото повишаване на безработицата през 2008 г. формалната икономика започна да набъбва. Ръстът ѝ продължи около година, но в периода 2009-2010 тя отново започна да се свива (от 36 на 32%),

заради активната политика на правителството, която включваше мерки за повишаване събираемостта на акцизите, изсветляване на търговията с горива, свързване на касовите апарати с НАП и др., обясни Стефан Петранов. Секторите с най-висок дял на неформалната икономика са строителството, здравеопазването и туризма – около 50%. На другия полюс са леката промишленост, козметиката, пощенските услуги, машиностроенето – 10-15%. По отношение на външната търговия изследването показва, че най-висок процент „сиви“ сделки се сключват в стокообмена с Македония и Украйна.

Според Петранов за 2011 г. може да очакваме леко свиване на сивия сектор до около 31%, заради продължаващите усилия на правителството за приемане на административни мерки в тази област. Специалистите обаче са категорични, че администрацията не може да свърши всичко сама. „Необходимо е сътрудничество между нея, работодателите и обществото. Реалистично е, ако усилията продължат в тази посока, в близките няколко години, да постигнем намаление до около 20 и няколко процента“, посочи Васил Велев.

България остава в челната тройка на страните с най-голям дял на неформалната икономика, заедно с Гърция и Румъния, където този показател е 33-34%. „Отличниците очаквано са Австрия – 10%, Германия и скандинавските страни – 12%. В Италия, която се оказва уязвима за рецесията, 24% от бизнеса е сив.

novini.bg

✓ 1/3 от бизнеса е в сивата икономика

<http://www.novini.bg/news/35401-13-%D0%BE%D1%82-%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%B0-%D0%B5-%D0%B2-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0.html>

Бургас и Ямбол са областите с най-голям дял на сивата икономиката в страната. Това показват данните от доклада по проект "Ограничаване и превенция на неформалната икономика", които бяха представени от Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/.

В Бургас на тъмно работи 61,3% от бизнеса, а в Ямбол - 61,2%. Най-нисък е делът на неформалната икономика в Кърджали и Разград - около 34%. В София 43,3% от бизнеса е сенчест.

Тези данни обаче са базирани на анкетни проучвания за оценката на бизнеса и гражданите относно [нивото на неформалната икономика](#) в техния регион и са завишени в сравнение с данните на официалната статистика, обясни Стефан Петранов от АИКБ, един от авторите на изследването.

"Комплексният аналитичен доклад за ограничаване и превенция на неформалната икономика е уникален по рода си документ, който за пръв път представя пълната картина на сивия сектор у нас, включително с точни количествени оценки за размерите му. Той обобщава вижданията на работодатели, работници и служители и широка общественост за вредите, които сивата икономика нанася на изрядния бизнес и на обществото като цяло и очертава пътищата за ограничаване на това явление", обясни Петранов.

Средното ниво на неформалната икономика за страната е 32%. Тази оценка е получена от изчисления на база официалните статистически данни. Данните от социологическата анкета сред гражданите и представители на бизнеса обаче показват ниво на сенчестата икономика около 40%. На база тези две цифри изследователите определят усреднен показател от около 36%.

Според Васил Велев, председател на АИКБ, сивата икономика възлиза на около 10-15 млрд. лева годишно. "1/3 сива икономика е много сериозен показател и затова си заслужава да бием камбаната", посочи той.

Като цяло през последните няколко години обемът ѝ намалява макар и със слаби темпове. По-значителна тази тенденция е била в периода 2005-2007, когато в страната имаше устойчиво икономическо развитие, висок растеж, приток на чуждестранни инвестиции и намаляване на данъчното и осигурителното бреме. С начало на икономическата криза и рязкото повишаване на безработицата през 2008 г. формалната икономика започна да набъбва. Ръстът ѝ продължи около година, но в периода 2009-2010 тя отново започна да се свива (от 36 на 32%), заради активната политика на правителството, която включваше мерки за повишаване събираемостта на акцизите, изсветляване на търговията с горива, свързване на касовите апарати с НАП и др., обясни Стефан Петранов.

Секторите с най-висок дял на неформалната икономика са строителството, здравеопазването и туризма - около 50%. На другия полюс са леката промишленост, козметиката, пощенските услуги, машиностроенето - 10-15%.

По отношение на външната търговия изследването показва, че най-висок процент "сиви" сделки се сключват в стокообмена с Македония и Украйна.

Според Петранов за 2011 г. може да очакваме леко свиване на сивия сектор до около 31%, заради продължаващите усилия на правителството за приемане на административни мерки в тази област. Специалистите обаче са категорични, че администрацията не може да свърши всичко сама. "Необходимо е сътрудничество между нея, работодателите и обществото. Реалистично е, ако усилията продължат в тази посока, в близките няколко години, да постигнем намаление до около 20 и няколко процента", посочи Васил Велев.

България остава в челната тройка на страните с най-голям дял на неформалната икономика, заедно с Гърция и Румъния, където този показател е 33-34%. "Отличниците очаквано са Австрия - 10%, Германия и скандинавските страни - 12%. В Италия, която се оказва уязвима за рецесията, 24% от бизнеса е сив.

newshub.bg

✓ 1/3 от икономиката - в сивия сектор

<http://www.newshub.bg/1-3-%D0%BE%D1%82-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B2-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%8F-%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80.801034.html>

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива".

Това заяви на пресконференция председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

Днес беше представено обстойно проучване на асоциацията за размерите на този вид икономика, финансирано по оперативна програма "Човешки ресурси".

В стойностен размер делът на сивата икономика се равнява на около 10-15 млрд. лв., каза Велев.

За миналата година делът на тази икономика у нас е бил около 32-33% като изчисленията на базирани на данни на статистиката. Това нарежда страната ни до [Гърция](#) и Румъния.

Най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10%. Заради предприетите от правителството мерки от асоциацията отчитат

намаление на сивата икономика през 2010 спрямо 2009 г.,

когато нейният дял е бил 37%. Според Стефан Петранов, експерт по проекта за проучването, очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите една - две години до към 30-31%.

В дългосрочен аспект сивата икономика едва ли би се свила под 20%, смята той.

Най-голям дял във формирането на сивата икономика през 2010 г. се дължи на [контрабандата с цигари](#) и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

Строителството, здравеопазването и туризмът са с най-висок дял на сива икономика у нас, а най-малък е в пощенските услуги и машиностроенето.

На регионален принцип Бургас води класацията по сива икономика с дял от 61,3%, а най-нисък е в Кърджали - 34,2%. В София "сивата" икономика е 41,3%.

Стойностите са получени на базата на анкета сред работодатели и работници. Средната стойност на "сивата" икономика на национално ниво според субективните оценки е 40-45%.

gramophon.com

✓ **Сивият сектор заема една трета от икономиката на страната**

<http://gramophon.com/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2011/11/28/%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%8F%D1%82-%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%80-%D0%B7%D0%B0%D0%B5%D0%BC%D0%B0-%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B0-%D0%BE%D1%82-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0.html>

Машабен анализ на Асоциацията на индустриалния капитал поставя България в челната тройка в Европа по разпространение на сиви практики с дял от 35 на сто

planeta.bg

✓ **Една трета от икономиката – в сивия сектор**

<http://planeta.bg/2011/11/28/%D0%B5%D0%B4%D0%BD%D0%B0-%D1%82%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B0-%D0%BE%D1%82-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0-%E2%80%93-%D0%B2-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%8F-%D1%81%D0%B5/>

Една трета е сивата икономика в България, или 30 милиарда лева, които трябва да бъдат изкарани на светло. Това е основният извод от комплексния аналитичен доклад за състоянието на неформалната икономика в страната, направен от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Работодателската организация е реализирала мащабно изследване, което включва различни видове оценки за размера на сивия сектор в страната за периода 2004-2009 г.

По данни на асоциацията към 2010 г. неформалната икономика у нас е 35 на сто, което поставя страната ни в челната тройка на Европа, следвана от Румъния (34%) и Гърция (30%).

В европейски мащаб най-малък е сивият сектор в Австрия (10%) и в Германия и скандинавските страни (12%).

Прогнозите на доц. Стефан Петранов от АИКБ са, че в рамките на следващите две години делът на сивата икономика ще се понижава, но няма да падне под ниво от 30 на сто. Стойност от 10% е нереалистична, твърди експертът.

Неговата лична прогноза е, че през настоящата година ще бъде отчетена по-ниска стойност на сивата икономика, заради мерките, които правителството предприема в последните месеци за нейното ограничаване.

Въпреки това експертът посочи, че най-голям е проблемът със събираемостта на акцизите и контрабандата при тютюневите изделия.

b2bnews.bg

✓ **Сред първите сме в ЕС по размер на сивата икономика**

<http://b2bnews.bg/index.php/%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81/%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4-%D0%BF%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%BC%D0%B5-%D0%B2-%D0%B5%D1%81->

[%D0%BF%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BC%D0%B5%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%B0-%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0.html](http://www.populqrno.com/obshtestvo/PRVI-SME-V-ES-PO-SIVA-IKONOMIKA/)

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Сивата икономика у нас е около 35-36 процента, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33 процента, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни.

Два са основните метода за изследване на сивата икономика, използвани от асоциацията – чрез анкети и по официалните статистически данни. Според първия – най-голям е неформалният сектор в Бургас и Ямбол – с повече от 60 на сто, а най-малък в Кърджали и Разград – под 40 на сто. Обработката на официалните данни на различните институции сивият сектор у нас е малко над 30 процента. Така насложени двата резултата дават среден размер на сивия сектор от 35-36 процента или 10-15 млрд. лева.

„Става дума за огромни пари. Само десет процента от тях ако успеем да вкараме в счетоводните отчети и оттам в хазната, това са милиарди. Разбира се, ние няма да стигнем до 10-12 процента или поне ние няма да сме живи, както е в скандинавските страни или Австрия и Германия, но една трета очевидно е много голям процент“, каза Васил Велев, председател на асоциацията.

Обобщението на официалните данни обаче сочи, че пикът на сивата икономика е бил 2009 г. и след това е започнало намаление, смята експертът Стефан Петранов.

„Ако сега е една трета и се сбъдне моята прогноза за известно намаление през следващите години заради действията, които аз виждам да се предприемат, то аз бих очаквал за следващите една-две години до 30-31 процента“, каза специалистът.

Най-голям е неформалният сектор в строителството, туризма и здравеопазването.

[populqrno.com](http://www.populqrno.com)

✓ Първи сме в ЕС по сива икономика

<http://www.populqrno.com/obshtestvo/PRVI-SME-V-ES-PO-SIVA-IKONOMIKA/>

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Сивата икономика у нас е около 35-36 %, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 % и Румъния с 33 %, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни.

Два са основните метода за изследване на сивата икономика, използвани от асоциацията - чрез анкети и по официалните статистически данни.

Според първия - най-голям е неформалният сектор в Бургас и Ямбол - с повече от 60 на сто, а най-малък в Кърджали и Разград - под 40 на сто. Обработката на официалните данни на различните институции сивият сектор у нас е малко над 30 процента. Така насложени двата резултата дават среден размер на сивия сектор от 35-36 процента или 10-15 млрд. лева.

„Става дума за огромни пари. Само десет процента от тях ако успеем да вкараме в счетоводните отчети и оттам в хазната, това са милиарди. Разбира се, ние няма да стигнем до 10-12 процента или поне ние няма да сме живи, както е в скандинавските страни или Австрия и Германия, но една трета очевидно е много голям процент“, каза Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Обобщението на официалните данни обаче сочи, че пикът на сивата икономика е бил 2009 г. и след това е започнало намаление, смята експертът Стефан Петранов.

„Ако сега е една трета и се сбъдне моята прогноза за известно намаление през следващите години заради действията, които аз виждам да се предприемат, то аз бих очаквал за следващите една-две години до 30-31 процента“, каза специалистът.

Най-голям е неформалният сектор в строителството, туризма и здравеопазването.

Скритата икономика в България е между 20 и 30 процента, а най-засегнатите сектори са строителството, търговията на дребно, ресторантьорството, търговията с горива и здравеопазването. Това показва последният доклад на Центъра за изследване на демокрацията (ЦИД), чиито данни бяха оповестени в края на октомври.

[fakti.bg](http://www.fakti.bg)

✓ Първи сме в ЕС по сива икономика

<http://fakti.bg/biznes/23750--parvi-sme-v-es-po-siva-ikononika#/>

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Сивата икономика у нас е около 35-36 %, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 % и Румъния с 33 %, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни.

Два са основните метода за изследване на сивата икономика, използвани от асоциацията - чрез анкети и по официалните статистически данни.

Според първия - най-голям е неформалният сектор в Бургас и Ямбол - с повече от 60 на сто, а най-малък в Кърджали и Разград - под 40 на сто. Обработката на официалните данни на различните институции сивият сектор у нас е малко над 30 процента. Така насложени двата резултата дават среден размер на сивия сектор от 35-36 процента или 10-15 млрд. лева.

„Става дума за огромни пари. Само десет процента от тях ако успеем да вкараме в счетоводните отчети и оттам в хазната, това са милиарди. Разбира се, ние няма да стигнем до 10-12 процента или поне ние няма да сме живи, както е в скандинавските страни или Австрия и Германия, но една трета очевидно е много голям процент“, каза Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Обобщението на официалните данни обаче сочи, че пикът на сивата икономика е бил 2009 г. и след това е започнало намаление, смята експертът Стефан Петранов.

„Ако сега е една трета и се сбъдне моята прогноза за известно намаление през следващите години заради действията, които аз виждам да се предприемат, то аз бих очаквал за следващите една-две години до 30-31 процента“, каза специалистът.

Най-голям е неформалният сектор в строителството, туризма и здравеопазването.

Скритата икономика в България е между 20 и 30 процента, а най-засегнатите сектори са строителството, търговията на дребно, ресторантьорството, търговията с горива и здравеопазването. Това показва последният доклад на Центъра за изследване на демокрацията (ЦИД), чиито данни бяха оповестени в края на октомври.

dartsnews.bg

✓ №1 СМЕ ПО СИВА ИКОНОМИКА

<http://dartsnews.bg/News/13146>

Страната ни е на челна позиция по сива икономика сред страните в Европейския съюз. Нейният дял е около 35-36%, изчислиха от Асоциацията на индустриалния капитал в България. Това означава, че между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Плътност зад нас остава Гърция с 34%. Трета е Румъния с 33%. Последните места заемат Австрия, Германия и скандинавските страни.

При анализа си от асоциацията са използвали два метода на изследване - чрез анкети и по официалните статистически данни. Според първия рекордьори по сива икономика са областите Бургас и Ямбол с дял над 60%. В Кърджали и Разград неформалната икономика е под 40%.

Обобщението на официалните данни обаче сочи, че пикът на сивата икономика е бил през 2009 г. и след това е започнал спад, обясни експертът Стефан Петранов. Според него ако се вземат необходимите мерки, дялът на сивата икономика може да се ограничи до 30-31% през следващите една – две години.

Най-голям е неформалният сектор в строителството, туризма и здравеопазването.

agencia-sliven.com

✓ ЕДНА ТРЕТА Е ДЕЛЪТ НА СИВАТА ИКОНОМИКА, ПРЕДИМНО ОТ КОНТРАБАНДА

<http://www.agencia-sliven.com/index.php?id=55919>

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива".

Това обяви на пресконференция председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. Той представи проучване на асоциацията за размерите на сивия сектор в икономиката, финансирано по оперативна програма "Човешки ресурси".

Според проучването основен "принос" за сивата икономика има контрабандата.

В стойностен размер делът на сивия сектор се равнява на около 10-15 млрд. лв., каза Велев.

За миналата година делът на тази икономика у нас е бил около 32-33 на сто, като изчисленията са базирани на данни на статистиката. Това нарежда страната ни до Гърция и Румъния.

Най-нисък дял на сивата икономика в ЕС има Австрия - около 10 на сто.

Заради предприетите активни мерки на правителството от асоциацията отчитат намаление на "сивата" икономика през 2010 спрямо 2009 г., когато нейният дял е бил 37 на сто. Очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи през тази и следващите една-две години докъм 30-31 на сто.

В дългосрочен аспект сивата икономика едва ли ще се свие под 20 на сто, смятат участниците в изследването.

Най-голям дял във формирането на сивата икономика през 2010 г. държат контрабандата с цигари и фиктивният износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

Строителството, здравеопазването и туризмът са с най-висок дял на сива икономика у нас, а с най-малък са пощенските услуги и машиностроенето.

На регионален принцип Бургас води класацията по сива икономика с дял от 61.3 на сто, а най-нисък е този дял в Кърджали – 34.2 на сто. В София сивата икономика е 41.3 на сто.

Стойностите са получени на базата на анкета сред работодатели и работници.

myvidin.com

✓ Една трета от икономиката ни е "сива", според проучване

<http://news.myvidin.com/about-70307.html>

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива". Това е заявил по време на пресконференция председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев, цитиран от БТА. Днес беше представено обстойно проучване на асоциацията за размерите на този вид икономика, финансирано по оперативна програма "Човешки ресурси".

В стойностен размер делът на сивата икономика се равнява на около 10 - 15 млрд. лева, коментира Велев. За миналата година делът на тази икономика у нас е бил около 32 - 33%, като изчисленията са базирани на данни на статистиката. Резултатите нареждат страната ни до Гърция и Румъния.

Заради предприетите активни мерки на правителството, от асоциацията отчитат намаление на сивата икономика през 2010 г. спрямо 2009 г., когато нейният дял е бил 37 на сто. Според експерта по проучването Стефан

Петранов, **очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите няколко години, до нива от 30 - 31%**. "В дългосрочен аспект сивата икономика едва ли би се свила под 20%", каза Петранов.

Най-големият дял във формирането на сивата икономика през 2010 г. се дължи на контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

Проучването на АИКБ показва, че най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10%.

burgasnovinite.bg

✓ Само 1/3 от икономиката била в сивия сектор?

<http://www.burgasnovinite.bg/1-3-ot-ikonmikata-bila-v-siviya-sektor.html>

Най-голям дял във формирането на сивата икономика през 2010 г. се дължи на контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, показва изследване на АИКБ

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива".

Това заяви на пресконференция председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

Днес беше представено обстойно проучване на асоциацията за размерите на този вид икономика, финансирано по оперативна програма "Човешки ресурси".

В стойностен размер делът на сивата икономика се равнява на около 10-15 млрд. лв., каза Велев.

За миналата година делът на тази икономика у нас е бил около 32-33% като изчисленията на базирани на данни на статистиката. Това нарежда страната ни до Гърция и Румъния.

Най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10%. Заради предприетите от правителството мерки от асоциацията отчитат намаление на сивата икономика през 2010 спрямо 2009 г.,

когато нейният дял е бил 37%. Според Стефан Петранов, експерт по проекта за проучването, очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите една - две години до към 30-31%.

В дългосрочен аспект сивата икономика едва ли би се свила под 20%, смята той.

Най-голям дял във формирането на сивата икономика през 2010 г. се дължи на контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

Строителството, здравеопазването и туризмът са с най-висок дял на сива икономика у нас, а най-малък е в пощенските услуги и машиностроенето.

На регионален принцип Бургас води класацията по сива икономика с дял от 61,3%, а най-нисък е в Кърджали - 34,2%. В София "сивата" икономика е 41,3%.

Стойностите са получени на базата на анкета сред работодатели и работници. Средната стойност на "сивата" икономика на национално ниво според субективните оценки е 40-45%.

imotivarna.info

✓ Сред първите сме в ЕС по размер на сивата икономика

<http://imotivarna.info/%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4-%D0%BF%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%81%D0%BC%D0%B5-%D0%B2-%D0%B5%D1%81-%D0%BF%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BC%D0%B5%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D1%82/>

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Сивата икономика у нас е около 35-36 процента, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33 процента, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни.

Според изследователите в следващите години неформалният сектор ще се свива заради мерките на правителството....

rodopi24.blogspot.com

✓ Най-малко сива икономика има в Кърджарли

http://rodopi24.blogspot.com/2011/11/blog-post_5107.html

Една трета от икономиката на България през 2010 г. е била "сива", твърди председателят на управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България /АИКБ/ Васил Велев, цитиран от БТА. Вчера беше представено обстойно проучване на асоциацията за размерите на този вид икономика, финансирано по оперативна програма "Човешки ресурси". В стойностен размер делът на "сивата" икономика се равнява на около 10 - 15 млрд. лева, каза Велев. За миналата година делът на тази икономика у нас е бил около 32 - 33 на сто, като изчисленията на базирани на данни на статистиката. Това нарежда страната ни до Гърция и Румъния. Най-нисък дял на неформалната икономика има Австрия - около 10 на сто. Заради предприетите активни мерки на правителството, от асоциацията отчитат намаление на "сивата" икономика през 2010 спрямо 2009 г., когато нейният дял е бил 37 на сто. Строителството, здравеопазването и туризмът са с най-висок дял на "сива" икономика у нас, а най-малък е в пощенските услуги и машиностроенето.

На регионален принцип, според изследването, Бургас води класацията по "сива" икономика с дял от 61,3 на сто, а най-нисък е в Кърджали - 34,2 на сто. В София "сивата" икономика е 41,3 на сто. Стойностите са получени на базата на анкета сред работодатели и работници. Средната стойност на "сивата" икономика на национално ниво според субективните оценки е 40 - 45 на сто.

Според Стефан Петранов, ключов експерт по проекта за проучването, очакванията са тенденцията на свиване на дела на неформалната икономика да продължи тази и следващите една - две години до към 30 - 31 на сто. В дългосрочен аспект "сивата" икономика едва ли би се свила под 20 на сто, каза Петранов и направи уговорката, че изразява експертното си мнение.

Най-голям дял във формирането на "сивата" икономика през 2010 г. имат контрабандата с цигари и на фиктивния износ на наши фирми за страните извън ЕС, главно Македония, Украйна и Турция, и респективно на занижените стойности на вноса от страна на трите държави.

vratza.com

✓ Сред първите сме в ЕС по размер на сивата икономика

<http://news.vratza.com/?id=1958366&adate=>

Между 10 и 15 млрд. лева остават в неформалния спектър на икономиката. Това показват данни от изследване на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Сивата икономика у нас е около 35-36 процента, което поставя страната ни на челната позиция сред останалите държави в Европейския съюз. След нас е Гърция с 34 на сто и Румъния с 33 процента, а в дъното на класацията са Австрия, Германия и скандинавските страни.

Според изследователите в следващите години неформалният сектор ще се свива заради мерките на правителството.

infoweek.bg

✓ Проучване: между 11 и 25 на сто е сивият сектор в ИТ бранша

http://www.infoweek.bg/tab_it/it.php?show_category=1&show_sub_category=2&id=1705

Между 11 и 25% е сивият сектор в ИТ бранша. Това е мнението 42,8% от работодателите в ИТ бранша. Данните са от проучване за дела на сивата икономика у нас, озаглавено „Сивата икономика – браншови разрез“, проведено от Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Всеки четвърти от работодателите от бранша обаче смята, че сивото в бранша не надхвърля 10%. Различията в оценките на работодателите от бранша за нивата сивите практики в дейността на фирмите от бранша са напълно логични, обясняват от АИКБ. Работодателите се сблъскват с различни реалности и всеки в различна степен търпи ударите на сивия сектор. По-същественото в случая е това, че като цяло работодателите от бранша се обединяват около мнението, че сивите сред тях са в границите между 10 и 25%, което дори в европейски мащаб е едно от средните нива на неспазване на правилата.

Работодателите в бранша оценяват сивата икономика в ИТ на по-ниски нива, отколкото в икономиката на страната като цяло. За сравнение ИТ работодателите оценяват сивата икономика в национален мащаб в рамките на 20-30%.

Една от причините, обясняващи сивата икономика в ИТ у нас е фактът, че крайните продукти на бранша са

насочени към физическите лица

От гледна точка на рисковете за сиви практики това е основание за повишено внимание, алармират експертите. "Когато крайните потребители са физически лица, това създава "по-благоприятни" условия за такива сиви практики като нефактуриране на реалните продажби, неиздаване на финансови документи за предоставени услуги и продажби на дъмпингови цени", обясняват от АИКБ. Като краен резултат предоставянето на услуги и стоки за физически лица "облагодателства" работещите в бранша фирми, като им дава реални възможности да не изваждат "на светло" реалните си обороти и впоследствие да плащат по-ниски данъци. Въпрос на фирмена политика и морал е работодателят да реши дали ще остане изряден спрямо държавата или ще бъде изкушен от предоставящите му се ситуации за по-висока рентабилност, срещу компромиси със законодателството, коментират от асоциацията.

Работодателите от бранша асоциират сивата икономика преимуществено с

неплащането в пълен размер на дължимите данъци

(59,3 %), неплащането на пълен размер на социалните и здравните осигуровки (51,0 %), нефактурирането на продажбите на крайните стоки или услуги (30,4%) и неспазването на данъчните разпоредби (27,6%), сочи още проучването. Към тези традиционни сиви практики, принципно характерни за всички браншове, работодателите от бранш информационни технологии добавят нелоялната конкуренция (36,7%), която заедно с практиката за копиране на

изделия(26,4%) се припознава от тях като един от най-сериозните проблеми на изрядните работодатели от бранша. Работодатели от бранша обръщат сериозно внимание върху нелоялната конкуренция като една от типичните и крайно опасни сиви практики в бранша.

Положителна тенденция е

намалването на дела на сивата икономика в ИТ бранша

с годините. През 2010 г. сивият сектор в бранша е намалял почти два пъти в сравнение с 2000 г., сочат данните на АИКБ. "Ако по мнението на 18,3% от работодателите през 2000 г. сенчестите практики в бранша са били между 25 и 50%, то десет години по-късно сивите практики се оценяват преимуществено в диапазона 11-25%", обясняват от там. В същото време, ако за 2000 г. 9,2% от работодателите са посочили ниво на сивия сектор в бранша над 75%, то през 2010 г. само 2,0% от работодателите са склонни да оценяват нивото на сивото в бранша на такива екстремни стойности като 75% и повече. "Така ако се опитаме да видим сивотата на бранш информационни технологии през очите на работодателите от бранша, би следвало да сме оптимистично настроени – налице е положителна тенденция на ограничаване на сивите практики в бранш и свиването им до "поносими" граници", коментират от АИКБ.

Основните причини за работа в зоната на сивата икономика са нежеланието да се заплащат реално дължимите данъци (74,6%), стремежът да се съкратят разходите за труд (66,3%) и желанието да се генерират свободни парични потоци (43,6%), смятат работодателите от бранш информационни технологии. Немалък е делът (24,5%) на тези работодатели, според които една от сериозните причини за посивяването на фирми в бранша е нелоялността на големите играчи към по-малките фирми и липсата на законови облекчения за новообразуваните и малките фирми.

Относно възможните

подходи за ограничаване на сивите практики

в бранша, всеки втори от работодателите (50,8%) е на мнение, че ограничаването на сивия сектор в ИТ е възможно, но то трябва да става с помощта на добре прецизирани превантивни мерки. За строги санкции срещу нарушителите се изказват едва 16,8% от работодателите в бранша. Една трета от работещите в ИТ сектора пък настояват за баланс между превантивните мерки и контрола и санкциите за нарушителите.

39,8% от работодателите от бранша изразяват категоричната си убеденост, че най-ефективният лост, чрез който държавата би могла да регулира процесите по генериране на сиви практики в икономиката, е облекчаването на режимите за лицензиране, сертифициране и регулиране на дейността на икономическите субекти. Причината за това твърдение е, че колкото повече са регулациите, толкова по-голяма е вероятността бизнесът да потърси начини за тяхното избягване. Икономически целесъобразното поведение има върховенство в работата на предприемача, затова от държавата се очаква да прояви разбиране към потребностите на българския бизнес и чрез пакет от законодателни промени да създаде предпоставки за изваждане на сивите работодатели на светло, заключават от АИКБ.

***

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Класа

✓ ОИСР: Еврозоната навлезе в рецесия, застрашава САЩ и Япония

http://www.klassa.bg/news/Read/article/188169_%D0%9E%D0%98%D0%A1%D0%A0%3A+%D0%95%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%B7%D0%B5+%D0%B2+%D1%80%D0%B5%D1%86%D0%B5%D1%81%D0%B8%D1%8F%2C+%D0%B7%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%88%D0%B0%D0%B2%D0%B0+%D0%A1%D0%90%D0%A9+%D0%B8+%D0%AF%D0%BF%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%8F

Кризата в еврозоната е на път да потопи развитите икономики в пропастта на рецесията и дори да се стигне до депресия, сочи шестмесечният доклад за икономическите перспективи на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Според организацията еврозоната вече е в състояние на лека рецесия и една погрешна стъпка може да потопи САЩ, Япония и други развити икономики. Така резултатите от "евентуално твърде негативно събитие в еврозоната" биха могли да бъдат "силно опустошителни", сочат разчетите.

Прекалено строгата фискална политика тласка американската икономика към стагнация, а кризата в еврозоната е ключовият риск за световната икономика в момента. Затова и експертите ревизират в посока надолу своите очаквания за икономическо възстановяване. Така например ръстът на световната икономика ще продължи да се забавя и ще достигне 3,8% през 2011 г. спрямо прогнозите от май за увеличение от 4,2 на сто. За 2012 г. пък очакванията са за растеж на БВП само с 3,4% спрямо заложените преди това 4,6 на сто.

Перспективите пред САЩ също не са добри, като растежът бе намален от 2,6 на 1,7 на сто за тази година и от 3,1 на 2% за следващата година. От ОИСР смъкнаха очакванията си и за еврозоната, като ръстът на БВП ще е едва 1,6% вместо 2% през 2011 г., а през 2012 г. само 0,2% спрямо очакваните 2 на сто. Експертите смятат, че валутният съюз ще отбележи мъчителен растеж от 1,4 на сто през 2013 г.

Данните са по-песимистични дори и от оценките на ЕК, които предупредиха, че възстановяването на икономиката на ЕС е спряло. От Брюксел заложиха 1,5% ръст на БВП в страните, използващи еврото, и 0,5% растеж догодина. „Има риск от нова рецесия, ако не се вземат решителни действия“, предупреди комисарят по икономическите и валутните въпроси Оли Рен при представянето на прогнозата.

Потвърждение за мрачните икономически данни вчера дойде и от рейтинговата агенция Moody's. Според оценителя ескалирането на проблемите в еврозоната и несигурността в банковия сектор поставят под заплаха кредитните рейтинги на всички европейски държави. При липсата на политически мерки, които да стабилизират условията на пазара в краткосрочен план, кредитният риск ще продължи да се повишава, смятат от агенцията. Освен това европейските

лидери са изправени пред ограничения да действат бързо, за да възстановят доверието. Според Moody's еврозоната се доближава или до по-силна интеграция, или до по-голямо раздробяване. Оттам отчитат и по-големия риск за развитие на ситуацията в по-неблагоприятните сценарии най-вече заради политическата несигурност в Гърция и Италия и влошаването на икономическата прогноза за региона. Окончателното пренареждане на рейтингите се очаква през първото тримесечие на 2012 г.

Днес финансовите министри от еврозоната се срещат, за да обсъдят подробните оперативни правила за спасителния фонд за региона, който в момента е в размер на 440 трилиона евро, като евентуалното им одобряване ще даде възможност на фонда да привлече допълнителни ресурси.

✓ Над 440 хил. лв. губи БДЖ от първите 4 дни на стачката

http://www.klassa.bg/news/Read/article/188182_%D0%9D%D0%B0%D0%B4+440+%D1%85%D0%B8%D0%BB.+%D0%BB%D0%B2.+%D0%B3%D1%83%D0%B1%D0%B8+%D0%91%D0%94%D0%96++%D0%BE%D1%82+%D0%BF%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5+4+%D0%B4%D0%BD%D0%B8+%D0%BD%D0%B0+%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0

През първите четири дни на стачката в холдинг БДЖ загубите са над 440 хил. лева. Нереализираните приходи на "БДЖ-Пътнически превози" са 375 хил. лева, съобщи Йордан Недев, изпълнителният директор на „Холдинг БДЖ“, цитиран от Investor.bg.

Загубите за „БДЖ-Товарни превози“ пък са около 60-70 хил. лева, каза за "Класа" Пламен Джуров, управител на компанията. Той обясни, че те идват от допълнителни разходи за пренасочване на превозите нощно време. Заради това на работниците се плаща за извънреден труд, а на НКЖИ - по-високи такси. Промяната на разписанията засега се прави всеки ден. „Няма отлив на товародатели, даже в последните дни има преизпълнение на планове на дружеството“, обясни Джуров.

Въпреки очакванията за преговори и вчера среща между ръководството на БДЖ и стачкуващите нямаше. От пресцентъра на компанията обясниха, че сега приоритетите на холдинга са договарянето на отсрочки с кредиторите.

За пети пореден ден над 80% от пътническите влакове в цялата страна спряха, сочи информацията на синдикатите. От началото на стачката в 8.00 ч нито един влак не тръгна от Централна гара София, Перник, Мездра, Горна Оряховица, Пловдив, Бургас и Стара Загора.

Между 8 и 16 часа от 261 пътнически влака, които по разписание е трябвало да превозват пътници, не са потеглили 203. От тях 32 композиции, които са били в движение преди началото на стачката, в рамките на деня не стигнаха до крайната си точка. Те са по късите линии, като Кърджали - Подкова, Царева ливада - Габрово, Септември - Добриница, Берковица - Бойчиновци, Петрич - Генерал Тодоров.

По данните на профсъюзите 16 товарни влака, които е трябвало да се движат в интервала 8-16.00 ч, също са спрени. В 8-часовия протест се включиха и служители на НКЖИ от 37 гари в цялата страна. И през вчерашния ден продължиха нарушенията на закона и провеждането на локаут от страна на ръководството на БДЖ, което всъщност доведе до обратен ефект - стачката се разраства все повече. Стачката продължава и днес от 8.00 до 16.00 ч влаковете няма да се движат на територията на цялата страна.

Междувременно "БДЖ-Товарни превози" внесе в Софийския градски съд искова молба срещу десет служители на дружеството, които според управителите му са започнали стачката. Искът е за установяване на нейната незаконност. 30 влака ще бъдат спрени от движение днес. С това започва и предвиденото поэтапно намаляване на влакове, което е част от плана за реформи в БДЖ. Планове са в следващите две седмици постепенно да бъдат спирани пътнически влакове, така че на 12 декември общият им брой да достигне 138 композиции.

✓ Лилия Улева, секретар на Съвета по административна реформа: Съкратихме 30 структури и продължаваме

http://www.klassa.bg/news/Read/article/188186_%D0%9B%D0%B8%D0%BB%D0%B8%D1%8F+%D0%A3%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D0%B0%2C+%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B0%D1%80+%D0%BD%D0%B0+%D0%A1%D1%8A%D0%B2%D0%B5%D1%82%D0%B0+%D0%BF%D0%BE+%D0%B0%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B0+%D1%80%D0%B5%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%3A+%D0%A1%D1%8A%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%85%D0%BC%D0%B5+30+%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8+%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B4%D1%8A%D0%BB%D0%B6%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D0%BC%D0%B5

Лилия Улева е секретар на Съвета по административна реформа. Завършила е 93-то СОУ в София; магистър по „Икономика и управление на социалното осигуряване“ и магистър по „Финансово-ревизионен контрол“ от Стопанската академия "Димитър Апостолов Ценов" в Свищов. Владее английски език. Притежава професионален опит в сферата на социалноосигурителните отношения. Работила е като експерт в Столично управление „Социално осигуряване“ (2003-2005 г.) и в Националния осигурителен институт, дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ (2005-2007 г.). Има опит и като финансов мениджър в строителна компания.

- Г-жо Улева, защо има разминаване в данните за числеността на администрацията. Според НСИ тя се е увеличила, а според Съвета по административна реформа е намаляла. Кое е вярното?

- Искам да напомня, че проектозаконът за администрацията вече мина на първо четене в Народното събрание и на практика се прие идеята да не се увеличава администрацията на изпълнителната власт. Това решение на Министерския съвет е още от юни тази година и към момента се изпълнява. Единственото увеличение, което наблюдаваме, е в местната администрация, и то в периода между август, септември и октомври. Общините трябва да кажат защо е било

необходимо това. По данни на НСИ бройката, с която са се увеличили служителите в местната администрация, е близо 500 души. Повтарям, че това са реално заети. Общинските съвети са тези, които решават колко да бъде администрацията на дадена община.

- А по данните, с които разполагате, колко са в момента държавните служители?

- Държавната администрация е близо 60 хиляди души според устройствените правилници. А наследихме 75 хиляди души, тоест 15 хиляди души са съкратени. Трябва да се има предвид обаче, че не всички са били реално заети. Това съкращение е следствие от реструктурирането и оптимизацията на държавната администрация, което е и първата крачка от реформите. Целта не е да закриваме по принцип, а да закриваме само тези, които се дублират като функции, тези, които са повече, отколкото са необходими.

Това става след функционален анализ – във всяко едно министерство, във всяка една администрация влиза екип от секретариата на Съвета за административна реформа и заедно с колеги от съответното ведомство се прави пълен анализ. По този начин структурирахме администрацията правилно.

- Колко структури съкратихте до момента и колко създадохте?

- Съкратихме 30 структури и създадохме 10 – те са вследствие на реструктуриране и събиране на 2 структури в една. Единствената наистина нова структура е антидопинговият център, която е второстепенен разпоредител към Министерството на физическото възпитание и спорта. Тя е с 19 щатни бройки, но е от изключително значение за нашия спорт. Освен това и ЕК препоръча създаване на такъв център. Нека уточня, че не сме спрели дотук и ще продължим да правим внимателни анализи и да съкращаваме структури.

МС прие план за оптимизацията на държавната администрация, който е до края на 2011 г. и който включва 500 мерки. Към днешна дата изпълнението е към 70%, което е много добро. Мерките са разписани в закони, вкарани са в НС и очакваме парламентът да ги гласува.

Появиха се обаче критики, че мерките са взети на тъмно...

В създаването на плана участваха по около 10 експерти във всяко министерство, така че над 150 служители са участвали в неговото разработване. Не смятам, че това е правене на политика на тъмно. Планът за оптимизация на държавната администрация е част от административната реформа, която има три цели – оптимизиране, утвърждаване на държавната служба и административно обслужване. По втората стъпка - утвърждаване на държавната служба, ние работим от 2010 г. Този пакет от мерки включва нов класификатор на държавната администрация, оценка на служителите и по-добро административно обслужване и регулиране. Тази стратегия е ясна и разписана до 2013 г., като по всяка една стъпка е мислено предварително. Приехме нов класификатор на държавната администрация, в който за първи път се направи оценка на длъжностите в държавната администрация. Те са позиционирани спрямо критерии за всяка една длъжност, а не както преди – в зависимост от нивото на администрацията. Така се видя, че младшият експерт, където и да е, има едни и същи отговорности – било в централната, било в местната администрация и затова те са оценени на едно ниво. И нека дам пример – в момента по действащата наредба един младши експерт в администрацията взема минимум 335 лв. и максимум 518 лв., докато в администрацията на Народното събрание например минимумът е 363 лв., а максимумът - 798 лв. С този класификатор ние изравняваме старта им и възможностите за развитие. Освен това даваме възможност на администрацията да се отвори за млади хора, като намаляваме изискванията за минимален професионален опит. И даваме възможност на младите и креативни хора да растат бързо в йерархията, ако покажат умения и инициативност.

- За колко време един младши експерт може да стигне най-високото ниво и да взема максималната заплата от 1900 лева?

- Увеличаването на заплатите става спрямо годишната оценка. Имаме шест степени за увеличаване на заплатата. Всяка една от тях има минимална и максимална ставка. При оценка на изпълнението „отговаря не напълно на изискванията“ имаме увеличение с до 1%. При изключително изпълнение може да достигнем до 12% и служителят минава в следваща степен. Там максимумът е по-голям. При две последователни оценки „изпълнение над изискванията“ заплащането може да нарасне до 8% и човекът да мине в следващата степен. При три последователни оценки „изпълнението отговаря на изискванията“ повишаването може да бъде до 5% и преминаване в следваща степен. Един изключителен специалист може да постигне ръст на заплатата, за който вие питате, в рамките на 4 години.

- Ще намалите броя на началниците в администрацията?

- Увеличихме нормативите за численост на експертите, за да избегнем парадокса с многото ръководни кадри. От 1 януари 2012 г. МС прие изискването да има два отдела в една дирекция и числеността в тях да е поне 11 човека, а не, както досега, 8. За създаването на отдел вече се изискват от 4 до 6 човека. Като направихме оптимизацията, заварихме неща, които не бяха много приятни от управленска гледна точка – един началник на един подчинен или на трима подчинени. Това е така, защото досега действащите нормативни актове го разрешават. Същевременно в НАП един началник управлява 180 човека и е очевидно, че там трябва да има разделяне на сектори.

- Може ли да се каже, че решихте въпроса с дисбаланса в заплатите на НОИ, където те са много ниски, и примерно в комисията за конфискация на незаконно придобито имущество, където са в пъти по-високи?

- Нашата цел е да присъединиме към държавната служба 12-13 структури, за които по сега действащите наредби имаше различни приложения за заплащане. Хубавото на новите правила, които приехме, е, че те са единни. Възможностите са големи, защото моделът е създаден не за да се намаляват заплатите, а да се увеличават спрямо резултатите, които постига всеки един от тях. Новият модел ще се случва по следния начин - ще се поставят цели на всеки един служител и после ще се оценяват проявените компетентности за период от 1 година. Оценяващият и оценяваният са наясно какво трябва да постигнат и въз основа на това се получава оценката, която вече не е цифрова.

- Има един момент в това оценяване, който остана неизяснен – външната оценка. Как ще бъдат оценявани по този критерий служителите, които не работят на гише?

- Да, това е нов момент, който ние включихме – т.нар. 360 градуса оценка. Този модел се ползва от бизнеса и

администрацията от други страни и включва самооценка, оценка от оценяващия и обратната връзка – колеги, които работят с него в съответното звено, и от външни потребители. Външните потребители за експертите с контролни функции са колеги от други дирекции, с които те работят. Това за него са външни оценители. Във формиране на оценката включваме сигналите, жалбите и похвалите. Определено обаче прекият ръководител е най-обективен при оценките на своите подчинени. И тази обективност идва оттам, че когато двете страни дефинират целите си, те могат да преценят кое е изпълнено и не е.

- Защо в тези мерки не бяха включени силовите министерства?

- МВР и системата на отбраната са друга система. Опитавме се да обсъдим този проблем, но положението при военните е едно, а при администрацията е различно. Например при военнослужещите се прилага Законът за отбраната, който си има специални системи за оценяване. Те са несъпоставими като длъжности и отговорности в администрацията. В МО трябва да правят военни стратегии, а това няма как да се приравни към работата на администрациите. Другият пример са служителите в КАТ. Те нямат нищо общо с длъжностите в държавната администрация. Всички са по отделни закони и затова за тях трябва да се предложат други варианти.

- Синдикатите предупредиха, че „който пипне клас, пада от власт“. Склонни ли сте да преразгледате предложението си за премахването на класовете за прослужено време?

- Имаме много срещи и разговори със синдикатите в тристранния съвет. Бяха обяснени положителните моменти и в двата варианта. Казахме, че клас прослужено време не се премахва. Не се изтрива това, което даден служител е постигнал като процент прослужено време. Но обяснихме, че това по принцип е едно нерегламентирано, скрито увеличаване на заплатата, което не отразява оценката на работата на човека. Идеята е да има ефективност и ефикасност на работата на държавните служители. Това може да се постигне само чрез оценяване на постигнатите резултати. За да се постигнат добри резултати в администрацията, трябва да има постигнати резултати при експертите. Нашата идея е да се премахне скритото увеличаване на заплащането. И да се даде възможност след годишната оценка на постигнатите резултати да се увеличава основното възнаграждение.

- Как точно ще прилагате системата на допълнителните бонуси, които стигат до една заплата допълнително, при наемането на ключови външни експерти и специалисти?

- Въведохме задържаща добавка и бонусна система. Задържащата добавка се прилага за специалисти, които са на ключови длъжности и са необходими за доброто функциониране на държавната администрация. Например юристи, които са много важни, а на пазара на труда те получават много добри възнаграждения и трудно може да ги привлечем с основната заплата в държавната администрация. Друг сектор от специалисти, които често се ползват от задържащата добавка, са ИТ експертите. Те са изключително важни в момент, когато се стремим да развием бързо електронното правителство. В този случай също има специални правила. Основното е, че такива средства може да бъдат до 5% от общите средства за работна заплата.

- Г-жо Улева, Яне Янев заяви, че жената на синдикалния лидер на КНСБ Пламен Димитров работи по пенсионната реформа, срещу която съпругът и протестира. Така ли е?

- Ние не се занимаваме с пенсионната реформа, а само с административната. Аз познавам Мария Димитрова, която е директор на дирекция „Човешки ресурси“ в НАП. Тя е изключителен експерт и нейни служители участваха заедно с представители на други министерства в изготвянето на тези наредби, за които говорим.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Пенсиите скачат според инфлацията

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2011-11-29&article=390746>

Осъвременяването на пенсии в България, което е замразено вече две години, ще се възобнови от средата на 2013 г. Догодина ще се вдигнат само най-ниските пенсии, като от 1 юни минималната става 145 лв. при сегашни 136 лв.

Годишната индексация на всички пенсии обаче няма да се прави по златното швейцарско правило, съобщи министърът на труда Тотю Младенов. Вдигането ще бъде само с процента на инфлацията от предходната година. Промяната е една от поправките, които 21 депутати от ГЕРБ внесоха в парламента, наред с вдигането на възрастта за пенсиониране от 1 януари. Според швейцарското правило парите за старост се увеличаваха всяка година със сумата от половината натрупана инфлация и половината от ръста на средния осигурителен доход за предходната година.

Причината да се откажем от швейцарското правило са лошите сигнали от Европа, стана ясно от обясненията на шефа на НОИ Бисер Петков. "То е добро в периодите на икономически растеж, в условия на рецесия обаче е прекалено щедро и води до значителни разходи в държавното обществено осигуряване", каза Петков. Индексацията с темпа на инфлацията гарантирала само запазване на покупателната способност на пенсионерите. За 2012 г. заложеното средногодишно поскъпване на потребителските стоки в макрорамката на бюджета е 3%. Ако то се изпълни, с толкова ще бъдат увеличени пенсии от средата на 2013 г.

Засега не се забелязва наплив от желаещи да се пенсионират заради вдигането на възрастта с една година от 1 януари, твърди шефът на института. Правото на пенсиониране не се погасява по давност, напомни министър Тотю Младенов.

"Това означава, че всеки, който до края на тази година покрие изискванията за пенсиониране по стария ред, може да подаде документите си в НОИ догодина и следващите години, без да губи това си право", обясни той. "Нека хората да са спокойни и да не се трупат на опашки", каза още Младенов.

Според разчетите на НОИ вдигането на възрастта с една година от 1 януари ще отложи пенсионирането 17 800 души. От тях 15 000 са работили при масовата, трета категория труд. Броят на ошетените при тежките категории труд (първа и

втора) е 1800. Вдигането на стажа за военни и полицаи от 25 на 27 г. ще попречи на 1000 души да се пенсионират през 2012 г.